

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

2021

Veronika Martišková

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

**FILMOVÉ ZPRACOVÁNÍ POVÍDKY, POHÁDKY, BAJKY,
BÁSNĚ NEBO HUDEBNÍ SKLADBY**

Veronika Martišková

Plzeň 2021

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Multimediální design
Specializace Animovaná a interaktivní tvorba

Bakalářská práce

**FILMOVÉ ZPRACOVÁNÍ POVÍDKY, POHÁDKY, BAJKY, BÁSNĚ NEBO
HUDEBNÍ SKLADBY**

Veronika Martišková

Vedoucí práce: Prof. akad. mal. Jiří Barta
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2021

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2021

.....

podpis autora

OBSAH

1. Téma a důvod jeho volby	6
2. Proces přípravy a tvorby	7
3. Historické pozadí dopisu	9
4. Resumé	10
5. Obrazové přílohy	11

1. Téma a důvod jeho volby

Moje práce je založena na skutečném dopise, který byl součástí rozsáhlejší korespondence mezi umělci a celoživotními přáteli Sol LeWittem a Evou Hesse. Roku 1965 se Eva ocitla v zajetí kreativního bloku a pochybností sama o sobě. Napsala tedy Solovi a ten jí odpověděl dopisem tak inspirativním, že se stejně slavným jako jeho obrazy. Věřím že v jeho slovech mohou najít hodnotu všichni umělci dodnes.

Dopis byl otištěn v knize Shaun Usher, 2014. Letters of Note: An Eclectic Collection of Correspondence Deserving of a Wider Audience. 1. vydání. Chronicle Books, ISBN 978-1452134253. Velmi kladně ji oceňují čtenáři i kritika a podnítila vznik charitativní organizace Letters Live. Na jejich webu jsem dopis objevila i já. Pořádají velkolepé, vždy vyprodané představení, na kterých světoví herci předčítají pozoruhodné dopisy před živým publikem. Oživují a oslavují úžasné osobní příběhy psané dnes už pomalu historickým způsobem komunikace. Spoustu jejich čtení, která jsou volně na internetu, mě dojalo, rozesmálo i poučilo. Solův dopis mě oslovil nejvíce a proto jsem si ho vybrala ke zpracování. Nutno podotknout, že za dobu práce jsem ho slyšela aspoň tisíckrát a pořád mě neomrzelo.

Samotné poselství dopisu mi pomáhalo v procesu tvorby videa. Připomíná nám, že touha po dokonalosti je zabijákem kreativity. A že ne přehnaným přemýšlením a analyzováním, ale prací se můžeme někam dostat. Také jak důležité je pro tvorbu si hrát a experimentovat.

2. Proces přípravy a tvorby

Že bude moje video částečně abstraktní a inspirované především estetikou tvorby Evy Hesse, jsem věděla už od začátku. Eva používala širokou řadu materiálů. A tak i já jsem jako první zvažovala experimentální stop motion animaci točenou ze shora s použitím různorodých prostředků. Po natočení pár zkoušek, jsem měla pocit, že se neubírám správným směrem. Přistoupení ke kreslené animaci se ukázalo jako správný krok a já toho určitě nelituji. Digitální kresba mi nakonec poskytla svobodu vyjádření ještě větší, než jsem čekala. Místo multimateriálových skulptur jsem si inspiraci vzala v Eviných obrazech a kresbách.

Další změna ke které jsem se musela uchýlit bylo vyškrtnutí posledních tří odstavců dopisu. Autenticita textu pro mě byla důležitá a moc se mi do toho nechtělo. Postupné pochopení dramaturgie krátkého filmu, mě ale přinutilo přikročit ke škrtnutím. Dílo se tak stalo kratší a pro diváka stravitelnější.

Naučila jsem se také používat úspornou až minimalistickou animaci, která se místy uskromní až na pouhé střihy ilustrací. Napříč celým videem jsem časovala animace a střihy přesně na zvuk. Celé to taky bylo velkou lekcí zvukomalebnosti obrazu a já pochopila, jak je tato symbióza pro animátora důležitá. Zbývá než se domýšlet, o kolik lépe nebo hůře by moje práce dopadla, kdybych se mohla potkávat s ostatními ve školním ateliéru.

Video je složené ze sledu různorodých obrazů, mých asociací, které na někoho můžou působit nekonzistentně. První černobílá část by mohla fungovat úplně samostatně. Mně to ale nestačilo a přestože jsem dopis nakonec výrazně zkrátila potřebovala jsem ho pro své záměry dovést až do konce. V druhé polovině se nám otevře svět barev a vláčnějších animovaných prolímání. Abstraktním vesmírem, který existuje v bezčasí nás provází androgenní postava. Takový prototyp člověka, nabývá různých proporcí a tvarů. Zjeví se aby hned zase zmizela. Jedna z nepoužitých scén obsahovala hru se světelným kuželem a postavy nořící se do tmy. Moje původní touha používat různé techniky, zůstala jen v malé části, která je naanimovaná ve 3D a je tak zakomponovaná, že si změny málokdo všimne.

V druhém ročníku jsem měla možnost účastnit se programu Erasmus na polské škole UAP. Můj pobyt se kvůli okolnostem bohužel zkrátil, i tak na mě zanechal velký dojem. Na této škole se kladl velký důraz na

abstrakci a konceptuální myšlení. Měla jsem možnost experimentovat a zkoušet nové přístupy. Bez této zkušenosti by pravděpodobně vznikl úplně jiný film.

Hlas filmu propůjčil Michael Taylor, kterého jsem našla přes online talentovou agenturu. Vybrala jsem ho pro jeho americký přízvuk a střední věk. Požádala jsem ho hlavně o rytmický přednes a i když mohl znít trochu optimističtěji, myslím že odvedl dobrou práci. Zvukovou stopu jsem použila úplně suchou, přímo ze studia. Hlas promlouvá jakoby přímo v naší hlavě, bez času a prostoru stejně jako jeho nadčasové poselství.

3. Historické pozadí dopisu

Oba umělci spolu vedli kreativní dialog a navzájem se ovlivňovali. Můžeme si snadno domyslet, že se dopis Evy velmi dotkl. Následující rok vytvořila významné dílo svojí krátké kariéry Hang-Up, o kterém sama řekla, že je to její nejabsurdnější práce. V práci Evy byl vždy vidět dotek lidské ruky, naopak Sol používal jazyk chaldného geometrismu. Přesto měli hodně společného. Zůstali přáteli až do Evině předčasné smrti roku 1970. Pár dní na to pro ni LeWitt namaloval Wall Drawing 46. Na velké ploše se míhají vertikální, roztřesené linky kreslené jemně tužkou. Míhají se jako déšť a nikdy se nedotknou. Toto dílo výrazně vybočuje z jeho běžné čistě geometrické estetiky a vzdává hold Evině vlivu. Nerovná linka se v jeho obrazech nepřestala objevovat ani 35 let po Evině smrti. V málokteré učebnici minimalismu se dočteme, jaký měla tato žena vliv na tvorbu Sol LeWitta. Přitom její práce byla stejně kvalitní. Proto jsem také ve svém videu vycházela z jejích obrazů.

Podobné jemné pršící linky se na okamžik objeví i v mé animaci. Doufám že kromě povzbuzení si divák odnese i příjemný lidský pocit z nahlédnutí do soukromé korespondence dvou blízkých lidí.

Některé věty dopisu rezonují s lidmi natolik, že se staly jakýmsi hesly vytrženými z kontextu. Například „Make your own uncool.“ se objevuje natištěné na tričkách v obchodech se suvenýry galerií.

4. Resumé

My final project is based on a letter actually sent by Sol LeWitt to his long-time friend Eva Hesse. Eva was struggling with self-doubt and reached out for help. Sol's response was so remarkable, that it became one of the most famous letters in history. His message is still relevant for many artists until today. I discovered this letter thanks to Letters Live organisation. I was touched by the message of the letter immediately and thus decided to interpret it by means of animation.

The text is reminding us that perfection kills the creativity and that we shouldn't over-analyze everything. It emphasizes importance of child play and experimenting in creative process. And last but not least it let us see a bit of private, intimate conversation between two brilliant artists.

I used colorful, abstract pictures and simply stylized human figure. My movie exists without any reference to a specific time and place, and therefore its message is timeless as well. I kept the animation subtle, mostly intuitive since I didn't want the video and audio compete against each other and overwhelm the viewer. Some of the scenes are based on my own interpretation of the letter and some on Eva Hesse's paintings. I am quite happy with the result and hope to further spread Sol's positive message and wisdom.

5. Obrazové přílohy

Dear Eva,

April 14

It will be almost a month since you wrote to me and you have possibly forgotten your state of mind (I doubt it though) you seem the same as always, and being you, hate every minute of it. Don't! Learn to say "fuck you" to the world once in a while, you have every right to. Just stop thinking, worrying, looking over your shoulder, wondering, doubting, fearing, hurting, hoping for some easy way out, struggling, grasping, confusing, itching, scratching, mumbling, dumbing, grumbling, humbling, stumbling, scumbling, rambling, gambling, tumbling, bitching, moaning, graining, honing, boning, horse-shitting, hair-splitting, nit-picking, piss-truckling, nose sticking, ass-gouging, eyeball-poking, finger-pointing, alleyway-sneaking, long waiting, small stepping, evil eyeing, fuck-scratching, searching, perching, besmudging, grinding, grinding, grinding away yourself. Stop it and just

